గోలకొండ పత్రిక

ప్రతి సోమ, గురువారములందు వెలువడు అర్ధవార జాతీయ పత్రిక

సంపుటము ౧౮ ✿ హైద్రాబాదు దక్కను శా. శ. ౧౮౬౬ తారణ సం. వైశాఖ బ. ౧౧ [౧౧-౫-౧౯౪౪] గురువారము ● సంచిక ౪

౧౧ వ ఆంధ్ర మహాసభ
భువనగిరి

మహాసభకు జాతీయవాదులు వెళ్ళరట

(స్వ. వి.)

భువనగిరిలో జరుగనున్న ౧౧వ ఆంధ్రమహాసభకు జాతీయ నాయకులు కార్యకర్తలు ఎవ్వరూ సభకు వెళ్ళమని తీర్మానించుకొన్నట్లునూ ఏ పార్టీకి చెందని శ్రీయుత మాడపాటి హనుమంతరావు పంతులుగారు, మందుముల నరసింగరావుగారు బూర్గుల రామకృష్ణరావుగారు పర్వాతరంగారావుగారు కొండా వెంకటరంగారెడ్డిగారు మాడిరాజు రామకోటేశ్వరావుగారు వగైరాలు వెళ్ళరని తెలియుచున్నది.

బహిరంగలేఖ

ఆర్యా!

..... తెలంగాణా పత్రికలో శ్రీ బద్దం ఎల్లారెడ్డిగారి ప్రకటన చూచాను, శ్రీమాడిరాజు రామకోటేశ్వరావుగారి ప్రకటనవల్ల ప్రజలలో కలిగిన అపోహలను తొలగించ వలెనని మేము అనుకుంటూ వుండగానే ఈ ప్రకటనగూడా వచ్చింది.

శ్రీ రామకోటేశ్వరావుగారు వ్యక్తిగతముగా తెలిపిన అభిప్రాయాలు జాతీయ పక్షమువిగా పరిగణింపరాదు. వారు బహుశా జాతీయ పక్షమునకు తమ సూచనలుగా ఇచ్చివుంటారు.

మేము మా కట్టడి విధానముపైనను నిర్మాణ కార్యక్రమముపైనను పరిపూర్ణ విశ్వాసం కలవారము దానిబాగోగులు బాగావిచారించే అవలంబించాము. దాన్ని విడనాడుమని యెల్లారెడ్డిగారు సలహా యిచ్చిన వాత్సల్యతకు నమస్కారాలు సెలవు

మం. రామచంద్రరావు

"అక్ష రాజ్యాల దోస్తులూ! ఖబర్దార్!!"

వాషింగ్టన్ మే ౧౩

అమెరికా, బ్రిటన్ రష్యాలు అక్షరాజ్యాల అనుయాయులకు ఒక తుది సందేశాన్ని ప్రకటించారు! అందులో హంగెరీ, రుమేనియా, బల్గేరియా, ఫిన్లాండు దేశాల నుద్దేశించి, మీరు జర్మనీతోబాటు అధఃపతనము కోరుచున్నారా? మిత్రమండలితో కలిసి విజయలక్ష్మిని పొందగోరినచో యింకా అవకాశమున్నది!" అని హెచ్చరిక ఉన్నది

పండిత చి. వీరభద్రశర్మగారు

శ్రీ పండిత వీరభద్రశర్మగారు, అకస్మాత్తుగా కాశీకి వెళ్ళవలసివచ్చినది. కాశీవిశ్వారాధ్యజ్ఞాన సింహాసనాధీశ్వరులు శ్రీ జగద్గురు పంచాక్షరశివాచార్యమహాస్వాములవారు ..... నాకు శక్తి క్షీణించుచూ తమ యుత్తరాధికారమును విల్లుద్వారా శ్రీ వీరభద్రశర్మకు సంక్రమింపజేసినారు. ఇదివరలో ఇట్టి పీఠాధికారములను మరాఠీలనే శ్రీ శర్మగారు నిరాకరించి యుండిరి. ఇప్పుడీ పోస్టము వారికి తెలియకుండా వారి తలంతాన్ని చుట్టుకొన్నది శ్రీ శర్మగారు ఆంధ్రదేశము, ఆంధ్రభాష, ఆంధ్రసేవ ముఖ్యాతిముఖ్యమని భావించినవారు. నాగం గీకరించినచో ఆంధ్రులకు ముఖ్యముగా తెలంగాణాకు గొప్పనష్టము. వారిని ఆంధ్రులలో నుంచుకొనగోరువారందరునూ, మేల్కొనుడు, జంగమవాడీ మఠము తెనాలినుంచరంటు చిగనాథాకు వారు పీఠాధిపత్య మంగీకరింపరాదని జాబులు తెలుగ్గాములు ఇంగ్లీషు హిందీభాషలలో, పంపుట అవసరము.

(ఒక ఆంధ్రుడు)

గాంధిగారి ఆరోగ్యము

బొంబాయి మే ౧౩

డా॥ గిల్డర్ గారిపరీక్షవల్ల మహాత్మునికి దుంపులో నులిపురుగులవల్లను, సంగ్రహణి వల్లను, బాధపడుచున్నట్లును. వారికియున్న రక్తక్షీణత నులిపురుగులవల్లనే కలిగినదనియు తెలిసెను, చికిత్స జరుగుచున్నది క్రమముగా ఆరోగ్యం చేకూరగలదు.

జిన్నాతో మాట్లాడుటకు మహాత్ముని సంసిద్ధత

భాక్సార్ నాయకుడగు అల్లామామ్రష్రిగారు కాంగ్రెసు నాయకులును, ముస్లింలీగు నాయకులు కలసి సంప్రదించి హిందూముస్లిం ఐక్యమత్యసమస్యను పరిష్కరించవలసి మహాత్మునకు సూచనగావించుచు తంతినిచ్చిరి, దానికి జవాబుగా, మహాత్ముడు, జిన్నాగారితో హిందూముస్లిం సమస్యవిషయమై మాట్లాడుటకు ఎప్పుడును సిద్ధమేనననియు, తమ శరీరస్థితి చక్కబడుటయే ఆలస్యమనియు తంతినిచ్చిరి.

హమాటల్ఫ్ యజమానులంతా రాజంద్రిటీలను పొందుటకు ౧౬ తీరుచాదు ౧౧ నుండి ఒకటువరకు హిల్ ఫోర్టుపైన నుండు ఏ ఆర్ పీ ఆఫీసులో రుజువు కావలెను.

ఆంధ్ర విద్యాలయము

ఈ క్రిందివారు విరాళంగా చందాదారులుగా చేరినారు శ్రీయుత మునగాలవరం నారాయణరెడ్డిగారు వలనే నల్లగొండ వెలుగురూ॥ (౧౦రూ॥ ఒకసం॥ మందుగా ఇచ్చినారు) శ్రీ రామకృష్ణారెడ్డి దే॥గారు మసాజపల్లి, సంవత్సరానికి ౧౨రూ శ్రీగొంకశెట్టి శంకరరెడ్డి దే॥గారు పెంబర్తి సంవత్సరానికి ౧౨రూ (ఇచ్చినారు) శ్రీపట్టికోట ఆళ్వారు స్వామిగారు సంవత్సరానికి ౧౨రూ శ్రీకరం సత్యనారాయణ నాయుడు గారు నెలకు ౧రూ శ్రీపి.అత్మయ్యగారు ..... శ్రీ భాస్కర భట్లకృష్ణ మూర్తిగారు కలసినప్పుడు నెలకుగూ చందా ఇయ్యుండి అనియదుంగగా ఒకరేమిటి నెలకు రెండు రూపాయిలు ఇయ్యగలమని ప్రాపికొనుడు అని సెలవిచ్చినారు ఇద్దరికీ కృతజ్ఞత సూచకము.

శ్రీమతి సంఘం. లక్ష్మి బాయిగారు నెలకుగూ చందా నిచ్చుటకంగీకరించి ఐదు నెలల చందాముందుగా పంపినారు శ్రీడాక్టర్ చెన్నా రెడ్డిగారు స్వయముగా కార్యనిర్వాహక కలిసిరి. ఏమిండినస్తి రతికుదుగగా చందా ౧౦రూపాయి నెలకు ఇంగ్లో ఈనెలాఖరి అనియిచ్చి పోయిరి. విద్యాలయా యధ్యక్షులు లోని కళాశాలలో అధ్యాపకులు మాజీగురువులు శ్రీ శ్రీనివాసాచా గారు సంవత్సరానికి ౧౨రూపాయి లిచ్చుట కంగీకరించి ౧౨రూ ఇచ్చి వేసిరి.

ఈ సందర్భమున గ్రహించిన నరు శ్రీ ..... నరసింహులు గారు౧రూ శ్రీ ..... రెడ్డిదే॥ఎర్రి ౧రూ శ్రీ నాగప్పవకీలు గారు౧రూ శ్రీపురుషోత్తమ రెడ్డి ప్లీడరుగారు ౧రూ శ్రీజతంపల్లి శేఖరరెడ్డిదే॥ గారు ..... సందర్భములో వచ్చియుండిన మెట్రికు విద్యార్థిని, శ్రీ జోగమ్మ రాఘవరెడ్డిదేశముఖుగారి కూతురు స్వయముగా రెండుబంగారు పుస్తకాలను తీసుకొని, రూ॥లు గా ఇచ్చివేసిరి. శ్రీమతిగారి యుత్సాహము చాలా ఆశ్చర్యము కలిగించెను. వారిపేరు తెలియుటకు ..... ప్రత్యేకముగా మా కృతజ్ఞతను తెల్పుచున్నాము సభ్యత్వ దానికి పాల్గొన్నవారు చాలా ప్రోత్సాహము చేయుచున్నారు.

మిత్రసేనలు ట్రెజరీ గుట్టలను సమీపించినవి

శత్రు సరఫరా మార్గాలకు అడ్డు

క్యాండీ మే ౧౯

నేడు వెలువడిన ఆగ్నేయాసియా ప్రధాన యుద్ధ కార్యాలయమునుండి వెలువడిన ప్రకటనను బట్టి మనసేనలు కొహీమా రోడ్డు పరిసరములలో శత్రు సేనలను తరుముకుంటూ ముందుకు సాగి అచటికి సమీపమున మైలుదూరములోయున్న ట్రెజరీ గుట్టలను సమీపించుచున్నవి, వీరున్న ప్రదేశమునకు పశ్చిమముగా మిత్రమండలి సైన్యాలు కొన్నియుండెను, వారుగూడావచ్చి వీరితో కలిసినందువల్ల యీ రంగములో మనవారికి మంచిబలము కలిగింది,

మిత్రమండలి వారి టాంకుదళములు శత్రువు అనుదిన గనిటాంకులను ధ్వంసము చేయుటయే గాక ౧౧౫ మంది సైనికులనుగూడ తుదముట్టించినవి, కొహిమా ప్రాంతములలో గూడ ౩౦౦ మంది సైనికులు మట్టిగలిసినారు, ౪ శతఘ్నులు మనవారి వశమైనవి, ఇంఫాల్ కు ఉత్తరముగా ..... ఆనేచోట మనసైన్యములు ముందుకు సాగుచున్నవి కలవా ప్రాంతములో శత్రువులు కొన్ని ఎదురు దాడులు చేసినారు గాని నిష్ఫలముగా చాలా నష్టపడినారు, మొగాంగ్ నకు తూర్పు భాగములో జపానువారు చాలా నిరోధాలేర్పరచియుండిరి, వాటినన్నిటినీ మనసైన్యములు పూర్తిగా తొలగించి వేసినవి, చైనా సైనికుల దక్షిణపురోగమనం నిరాటంకముగా మలెకాంగ్ వైపునుండి సాగుచూనే యున్నది, ముఖ్యమైనవిషయమేమంటే ప్రస్తుతము జపానువారికి ఏటువంటి సరఫరాలు వచ్చేవీలులేకుండా రహదారులన్నీ మిత్రమండలి వారిచేత ఆక్రమించబడినవి, యిక గత్యంతరం? వీరుతలవంచి మరి మరి మాడి చావవలసినదే,

మిత్రమండలివారి విమానదళములు ఇండోచైనాలోని రైలుమార్గముపైనను, కరేనా రేవుపైనను దాడిచేసినవి, టిడ్డింరోడ్డుపై జరిగినదాడి ఫలితముగా ఆ రోడ్డు రాకపోకలకు పనికిరాకుండా పాడైపోయినది, యీ దెబ్బలలో శత్రువిమానములు చాలా నష్టమైనవి, నలుబది దినములను డి నిరాఘాటముగా జరిగిన కొహీమా యుద్ధము యింతటితో సమాప్తమైనదని చెప్పవచ్చునని, యీ యుద్ధములో ౩౦౦౦ మంది జపానుసైనికులు చనిపోయినారని ఆగ్నేయాసియా ప్రెస్ యుద్ధవిలేఖరి తెలుపుచున్నాడు.

బర్మా పూర్వమున శత్రుసేనలతో చాలాతీవ్రమైన యుద్ధము జరుగుచున్నది, శత్రువీరులు గూడా పట్టుదలతో పోరాడుచున్నారు, యీ రంగములో మనవిమానదళములు అతిచాకచక్యముతో మా సేనలకు సహకారము చేయుచు శత్రువులకు డి లవిజయ చేయుచున్నవి,

చైనాలో జపాన్ తిరోగమనం

చైనాసేనలు సాల్వీనదిని దాటి జపానుదళములపైబడి, చురుకైన దెబ్బలుతీయుటచే జపానువారు పలాయనమంత్రం పఠిస్తున్నారు. ఇరువది మైళ్ళు అధికంగా చైనాసైన్యాలు యూనాన్ ప్రాంతములో గూడా తీవ్రమైనపోరాటములు సాగిస్తున్నారు, బర్మారోడ్డుపైనున్న ఆగ్నేయదిక్కున పెద్ద వాయువ్యమున చైనాసేనలు విజృంభించి పురోగమనము సాగిస్తున్నవి,

ఇటలీ యుద్ధము

ఇటలీరంగములో పనిచేయుచున్న బ్రిటిష్, భారతీయ సైనికదళాలు జర్మనులపైబడి కస్టాల్ ఫోర్టే శ్రేణిని చొచ్చుకొని పోయినారు, అచ్చటనుండి వారు లిరిలోయలోనికి పురోగమనము సాగించుచున్నారు, కాసినోకు ఉత్తరముగా యున్న కొండ యాంజిలోవద్ద మిత్రసైన్యాలు జర్మనులను తరుముచున్నవి, యిప్పటిమునుగనుగొనబడి ..... మిత్రమండలిసైన్యాలకు పురోగమనమునకు అడ్డువచ్చుచున్నవి కొండలయావద్ద జర్మనులు వెనుకకు తరలిపోతున్నట్లు వాండ్లే ఒప్పుకొంటున్నారు, కస్టాల్ శ్రేణినుండి తమసైన్యాలనుతొలగించి దానికి వెనుక యున్న ఎడాల్ఫ్ హిట్లర్ రక్షణపంక్తికి దాటుకుంటున్నారు,

ఇతర రంగములలో విశేషాలేవీలేవు,

కాంగ్రెసుపట్ల ప్రభుత్వదృష్టిమారదు

గాంధిగారిని విడుదల చేయుటంలోని అంతర్యాధమేమైయుండుటందనిని బ్రిటిష్ అమెరికా రాజకీయవేత్తలలో తర్కాలు బయలుదేరినవి, వీటన్నిటినీ గమనించి ప్రస్తుతము అమెరికాలో గ్రిటిష్ ప్రతినిధిగా యుంటూయున్న హాలీఫాక్సు ప్రభువు (ఇర్విన్ ప్రభువు) గాంధిగారిని విడుదల గావించుటకు భారతదేశమునందు మార్పునందిన పరిస్థితులే ప్రబల కారణము అని తమఅభిప్రాయమును వెలిబుచ్చినారు. దీనిని బట్టి గాంధీగారి విడుదల పూర్తిగా ఆరోగ్య కారణమునగాదని తెలియుచున్నది యింతేగాక యితర కాంగ్రెసు కార్యకర్తలను గూడా వదలివేస్తారని అందరు అనుకుంటున్నారు కాని నిర్దిగా గాంధిగారి విడుదల పూర్తిగా అనారోగ్యకారణమునసే అనిచెప్పియుండుటేగాక, హాలిఫాక్సు ప్రభువు ప్రకటించిన అభిప్రాయాన్ని ఖండించివేసినారు, గాంధిగారిపట్ల ప్రభుత్వదృష్టి ఇంకను మారుటలేదు తనస్వతంత్రాన్ని ఏవిధంగా ఉపయోగించుకుంటారో దాన్నిబట్టి మారుతుంది. గాంధిగారు "క్విట్ ఇండియా, (ఇండియా వదలి పొమ్మ)" అనే నినాదాన్ని ప్రకటించి పట్టుబట్టినట్లయితే, ప్రభుత్వముగూడా దానికి తగ్గ చర్యే తీసుకోవలసి వస్తుందని తెల్పుచున్నారు.

బొంబాయి ప్రమాద నష్టపరిహారాలకు

లండన్ ఆటంకము

బొంబాయి మే ౧౩

బొంబాయి అగ్నిప్రమాద నష్టమువల్ల ప్రజలకు ౩౦ కోట్లు అని అంచనావేయబడినది. అందు ౧౮ కోట్లు భీమాకంపెనీలు చెల్లించవలసినది. న్యాయమూర్తులు యున్నచో ఏమిటాని భారతీయ ప్రభుత్వమువారును, భీమా కంపెనీలవారున్న కలిసి సమిష్టిగా మిగతనష్టాన్ని పూర్తిచేద్దామని ఒక తీర్మానానికి వచ్చారు. బొంబాయి అగ్ని భీమాకంపెనీల సంఘమువారుగూడా దీనిని ఆమోదించారు, ఇంగ్లండు లండన్ లోని అగ్నిభీమాకంపెనీల సంఘమువారు బొంబాయి అగ్నిసంఘమువారికి పిడుగులాంటి ఒక్క తీర్మానాన్ని కేబుల్ ద్వారా అందజేశారు. దానిలో, ఎవరేమన్నాసరే మీరు ఎవ్వరికీ ఏమీ చెల్లించాల్సిన పనిలేదని. ఈ భీమాకంపెనీల సమిష్టిపై నిర్ణయప్రకారము లండన్ సంఘము నతిక్రమించుటకు బొంబాయి అగ్నిభీమా సంఘమువారికి అధికారము లేదు. కనుక వారిసలహాను తిరస్కరించినారు. కాని భారతీయ ప్రభుత్వమువారుమాత్రము వీటినన్నిటిని లక్ష్యపెట్టకుండా తమనష్టాన్ని భీమాకంపెనీలకుమధ్య జరిగిన ఏర్పాటుప్రకారము అమలు చేయుటకు నిశ్చయించుకున్నారని ఇంకను ఈ విషయములో ఒక అర్డినెన్సు త్వరలోనే ప్రకటించు చున్నారని తెలుస్తున్నది.

పంటల శాసనం

యుద్ధకాలములోని చిత్ర ములలోని చిత్రమేమనగా యుద్ధం మూలాన యావత్తులున్నప్పటికీ యిన్నను తిండికిమాత్రము కరువైపోయినది. గతసంవత్సరము హిందూస్థానములో యుద్ధము లేకున్నను ఘోరమగు క్షామము మూలాన 30 లక్షల మంది చచ్చిరి. అయినను తిండి కరువు పెరుగుతూపోవుచున్నది. పశువులు కరువైనవి. పాలు నెయ్యి బంగారుకన్నా ప్రియమైపోయినవి ప్రభుత్వమువారు లోపములేకుండా ప్రతిదినం శాసనాలు చేస్తున్నారు. ఎన్నెన్నో అవస్థలుపడుతున్నారు. ఎక్కువ ధాన్యం పండించండి అని పైకమిచ్చి ప్రచారముచేయుచున్నారు. రైతులనుండి ధాన్యం పాలేటితనమువరకుకూడా తీసుకొని తక్కువైన ప్రాంతాలకు పంపుతున్నారు. కాని నానాటికి ఎక్కువవుతున్న కొద్దీ ధాన్యం తక్కువైపోతున్నది. ఎక్కడనో యేదో లోపమున్నది ప్రజలనున్నా ప్రభుత్వానికినీ ఏక కుటుంబభావనగలుగలేదని స్పష్టము. మా జేండ్ల శిక్షలశాసనాలవల్ల ఈ కుటుంబభావన వృద్ధికానేరదు. ప్రజా నాయకులకు అనగా పేరు ప్రతిష్ఠలకు తెలియాపే నాయకులు కాక నిజమైన ప్రజానాయకులకు ధాన్యం వృద్ధిసమస్యను అప్పజెప్పుట చాలా అవసరమని మేము రెండేండ్లనాడే అన్నాము. నల్ఫీ అదేమాట అంటున్నాము. అకథ అట్లుండనీయుండి

ఒకమాసం దినాలనాడు హైదరాబాదు ప్రభుత్వమువారు ఏవో ముచ్చట సందర్భములో ఒకమాట అన్నారు. "ఇంతలో తినేధాన్యంపంటయెంత, తినని వస్తువులపంటయెంత, అను విషయము నిర్ణయింపనున్నాము" అని అన్నారు. ఆనిర్ణయం ఎప్పుడు వస్తుందాఅని నిరీక్షించుచూ ఉన్నాము. ఇంకారాలేదు. రాకపోవడం ముందుకష్ట హేతువగును ఆలస్యమైతే రైతులునష్టపడుతారు. ఎందువలనగా తెలంగాణాలో వానదేవుని పుణ్యాన రోహిణీకార్తెలో రెండు మంచివానలు కురిస్తే విత్తనం వేస్తారు- రోహిణీ రేపటిరోజు ప్రవేశిస్తుంది. ఈనాడు గతి తీసి. ఇకవారం దినాలకు రోహిణి- అటుపైవారందినాలకువిత్తనం- అనగా ఇక రెండువారాల అవధియేకలదు. ఇంతలో హుకుములు స్వరూపమువాల్చి భూ శాఖనుండి బాజెహుకుములకు వెళ్ళి మంత్రుల అనుమతిపొంది జిల్లాలకు పోయి అచ్చనుండి పటేలు పట్వారీలద్వారా రైతులకు తెలిసేభాషలో తెలిపేదెప్పుడు? రైతులు అప్పటికే విత్తనం వేసియుంటే వాటిని చెరిపించి తేవాలకినష్టంకాదా? మొలకలు చెరిస్తే వ్యవసాయ పరిభాషలో భ్రష్టం చేయుటని అందురు. చెడతేరడంపంట సరిగా పండదు. విత్తన, కష్టం, ఫలనష్టం ఇన్నీ రైతు భరించుకోవలెను.

తిండిపంట యెంతభాగం ఇతరమెంతిభాగం వేయవలెనో ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించురు. అదెంత నిర్ణయముగునో యేమో? ప్రస్తుతప్రతిపాదనగు బాంబాయిలో మున్నటికంటె రెండుపాళ్ళు తిండిపంటలు ఒక్కపాలు వేదితరం వేయవలెనని నిర్ణయించినారు. బహుశా మన సంస్థానములోకూడా అట్లే నిర్ణయించక్కావచ్చును. ఈనిర్ణయం తెలంగాణావారికి నష్టమైనను ప్రభుత్వాజ్ఞను ఉల్లంఘించరాదు. తెలంగాణాలో చెలకలు కలవు. తువ్వలు కలవు. తువ్వపంట ఒకవాటి వంటఅనేసామెత ప్రభుత్వానికి తెలుసునోలేదో. అట్టి తువ్వలలో వేరుసెనగ రమ్యముగా పండును. నీలి బాగాపండును. మ్యాంగారీపత్తి పండును. ఆముదాలు బలే బాగా పండును ఇవిని నేవస్తువులు కానట్టి. వేరుసెనగను తినేవస్తువులలో జమచేస్తారోలేదో స్పష్టముచేయవలెను. వనస్పతి అని పిరుపెట్టి వేరుసెనగనూనె తింటున్నాము- కాని ప్రభుత్వముయొక్క నిర్ణయముండునో యేమో.

వ్యవసాయములో పగిలిఅనేకలను జొన్నచేలలో ప్రత్తి వేస్తారు. వానాకాలములో జొన్నవేస్తారు. మరి యీనేలకు బాధకలుగకుండా శాసనాలుండిన రైతులు సంతోషిస్తారు.

ఇప్పుడు వేరుసెనగ, ప్రత్తి, నీలి, పొగాకు, ఆముదాలు, మొదలైన వ్యాపారపుపంటలకు చాలాధరకలదు. ఇంతవరకు తెలంగాణాలో రైతులు ముఖ్యాతిక వ్యాపారపుపంటలు వేసిరి. ఇకముందు అవి చాలాతగ్గింపబడును- అప్పుడు రైతుకు చాలానష్టం కలుగును- ప్రభుత్వమువారు రైతులకు ఇనుము అగ్గువకు ఇప్పింతుమనిరి. ఇంతవరకిప్పించకపోయిరి- ఒక నెలనుండి రైతులు దున్నుతూ పాయుచూ భూమినిసిద్ధముచేయుచున్నారు ఇంతవరకే వారికినుముఇప్పించవలసియుండెను. ఇప్పుడైనా యిప్పింతురా? బట్టలధరలు తగించి తగ్గనేలేదు. ఇట్టి సౌకర్యాలు రైతులకిప్పింతుమని ప్రభుత్వము తెలిపియుండెను.

రైతులభూములలో ఇన్ని పాళ్ళుతిండిపంటలు ఇన్ని పాళ్ళు వ్యాపారం పంటలు అని నిర్ణయించినప్పుడు పటేలు పట్వారీలు మొదలుకొని ప్రాథమికాధికారులు రైతుల చిన్నచిన్న తప్పులను వెదకి భయపెట్టి అక్రమముగా బాధించకుండా శాసనములో కట్టుదిట్టములు చేయవలెను. ఒక రైతుకు మూడు గ్రామాలలో సేద్యముండిన ఒక గ్రామమందలి భూమిచెలక అయితే అదివేరుసెనగకు పనికివచ్చును రెండవ గ్రామములోనిది రేగడి అయితే జదిజొన్నకు గోధుమకు పనికివచ్చును అప్పుడా రైతు ప్రత్తిగామలుల్లోని తనభూమిని మూడుభాగాలుచేసి ప్రత్యేకముగా విత్తనంవేయుటకు రాదు... ఖుష్కీ భూమిపైనిషేధించుట లాభకరిగా నుండును. రైతులలో చాలామంది నిరక్షరాస్యులు. జనాభాలెక్కల ప్రకారము నూటికి 2 న.సి చదువు రానివారు వారికి వేరివిరియుల్లుగా శాసించవలెను కొన్ని పాత్రోరవాట్లను తుటుచవలెను ఒకసిక 10 ఎకరాల భూమి యుండిన వానికిగొప్ప చిల్లరయెకరాల[సూదదవరము] లోనే వ్యాపార పంటలు వేయుచునిని ఏడు తన బట్టసౌకర్యముకొరకు కొంతపంటను సాగుచేయవచ్చునిచ్చునుగా రెండుమూడు యెకరాలభూమియందే అదికష్టముగా భావించినా, లేవా పటేలు పట్వారీలు లంచాలు తీసుకుండా పక్షపాతాలు వహించకుండా తమపా పద్ధతులు సాధించకుండా రైతులను సమావేశపరిచి వారివారి భూములలో ఏమేమి పంటలు వేయవలెనో నిర్ణయించవలెను.

మొత్తానికి ఈవారం దినాలలో ప్రభుత్వము వేయవలచిన శాసనాన్నిచేసి అమలుపరచ వేయవలెను- ప్రత్యేకంగా సాధ్యాధ్యముద్ది రైతుల భావాలను అభిప్రాయాలను కనుగొని అవసరముగు మార్పులనుచేసి తుదినిర్ణయముచేయుట ఉత్తమముగా నుండునని తలంతుము

ప్రాదేశిక ఆంధ్ర

ఖాదరాబాద్

మళ్లీ ఈరానీ ధర్మం!

అంబర్‌పేట్ తాలూకాకు చెందిన ... గ్రామము గృహసంఖ్య ... జనసంఖ్య ... ఇరవైరెండు భాగములుగా... 3 సంవత్సరముల క్రితము పోస్టుఆఫీసు స్థాపింపబడినది, ఏకోపాధ్యాయ పాఠశాల దాదాపు 8 మాసములనుండి మూతబడినది, పంతులుగారు సాహెబ్‌గారు ఏమిసమాధానము తెలుపకుండా పూటకెళ్ళి ఇంతవరకును తిరిగిరాలేదు, విద్యాశాఖవారికి కమయము... నీడుమే చర్యతీసుకోలేదు, ఏమికారణంవల్లనో ఆరీష్ సాహెబ్ గారు 8 మాసములనుండి తప్పి చుకొనియింటలో కూర్చోవలసివచ్చింది. అతనికోసం పాఠశాల మూతపడవలసినదేనా? పాధ్యతగల విద్యాశాఖవారిక్కడ విషయమై ఏమి జెలి ముకుండవచ్చును? ఇక్కడపోలీసు నాయకుల్ని... ఒకటెఫెదార్ ఇద్దరుకానిస్టేబులుంటారు, ప్రతి నెల రెండు పంచ జరుగును,

ఇన్ని హెచ్చు శాసనవిరుద్ధములగు పనులు జరుగుచుండగా- మొన్న 'ప్రరము'నుండి కొందరుముందేరీంద్రుపోయిన తెనివ్యక్తులలో ఒకరు నారంగి చరి ఆ శాసనవిరుద్ధమని ఈ వ్యాపారమును యీయాగానాయుకలు ఆరబ్యంచుచు దానిని ఆరిపిపేయుటకు సాఫల్యరూపముతో జమము పొందె, ఒకరాముడు రోజు క్రితము 3ంమందివరకు ఆరాబులు వచ్చి గొల్లపైబడి ఆగొర్లను బలవంతముగా పెట్టుకొట్టుకొనిరి- గ్రామములోకూడా దౌర్జన్యములు ఆరంభించ మొదలిడిరి. గ్రామాధికారులు ... ఊరటీంచుటకు తనచెందిన ... గూండాలు దండిరిచి, దానాదా ఒక రూపాయలు వరకు ... అయినవి, ఈవిషయమై ప్రాథమిక ఆంధ్రసంఘమువారు ... చలనము ఆ... వేసినవేసి, వచ్చిన మిత్రబృందము గ్రామాధికారులకు విన్నవించుకొని ... వచ్చి, మార్గమధ్యమునబడ్డ ... దెబ్బలు తిని ... నాని దేవనూరు(జనగామ) వరకు మాత్రమేపోనిచ్చి ... ఆతనికి వేళ్ళాలెని బాధింపబోవుట తెలిసి గ్రామము ... 3ంమందివరకు హిందువులు ... సరకార్‌నగం దగ్గర ... ప్రబలయిన పర్యాలోచన చేయుటకుచ్చి జమ ... ఈసంఘ ... చూచి ఈ ఆరబులు కలయొత్తి బంధింపబడిరి

ఈవారసం ఈ దేశమందు. వర్తకులు ... బౌడినప్పుడు ... ఒకవేళ యీ ఆరబులు ... తమ గ్రుద్దులు ... కింద్రాయము. కానీ ఈ యూనానీ ... ఈ యీరానీ ... పరాశిర్ నామాలు ... యున్నవి. అన్నింటికీ డిపో? ఒకదిక్కు ఆహార ధాన్యము కొరత కేవలం దిక్కుదారిద్ర్యము ... బతికాయి అవి ... స్థానంలో ప్రజలను ... గోరు ... పైకోకటిపోటు ఉన్నట్లున్నది ఈవిషయముపై ... యేవరు ... ప్రజాసంఘముల ... గూండాలకిగి ... యుంటుంది.

... ఆంధ్ర జనపథము యొక్కయీ ప్రశ్నలో ... సేవిస్తూ ... ఈరానీ ... దగ్గరనుండి ... ప్రజాశక్తి ... కార్యకర్తలు ... ప్రయత్నించుచున్నారు. కీర్తిశేషులై ... గ్రామాభివృద్ధి ... మొత్తము సమ్మె సంఖ్య(?) ... జీవితోపాయ ... సేవా ... ధర్మ ... సంఘములు చాలా ... ఈ విషయములో ... యీ గ్రామము తప్పక అభివృద్ధిగాంచును నమ్ముచున్నాము.

హైదరాబాదు నగరములోని అఫ్జల్‌గంజ్ ... పూర్తియైనదని ... దానిపై ... సోమవారము.

హైదరాబాదు

ఒక లక్ష రూపాయిలు కావలెను

ఈ విద్యాసంస్థ ఆంధ్రుల యాజమాన్యమున హైదరాబాదు పట్టణములో స్థాపింపబడుచున్నదని చాలమందికి ఇదివరకే తెలిసియున్నది. ఆంధ్రబాలురకై ప్రస్తుతము ఒక మాధ్యమిక పాఠశాలను స్థాపించుటకై నిశ్చయింపబడినది, సమయానుకూలముగా ఉత్తమ పాఠశాలకొరకై ఏర్పాటులుచేయబడును. తరువాత పట్టణములోను, అన్ని ప్రాంతములయందును, ఈ సంస్థ యాజమాన్యమున, మాధ్యమిక పాఠశాలలు స్థాపింపబడవలెనని ఆశయముగలదు.

ఇట్టి సంస్థ ఆంధ్రులకొరకై ఇదివరకెన్నడో, ఉండవలసినది. ఏ కారణమువల్లనో, ఎవ్వరు ముందంజ వేయక, ఎప్పటి కప్పుడు, భవిష్యత్తునకు వాయిదావేయుచువచ్చిరి. నేటికి కార్యదీక్షతో కొందరు, ఈ కార్యభారమును వహించిరి. దీన్నిబట్టి ఆయిరు లక్షలకు పైగానున్న ఆంధ్రులు ఈ పాటి స్వకీయ వృద్ధికి చేతకాక పోయిన ఆంధ్రజాతికి, భావికి అన్యాయముజేసిన వారగుచున్నారు.

ఇంతవరకు, ప్రభుత్వమువారే, విద్యావ్యాప్తికొరకై కృషిసల్పుచుండిరి. ఇప్పుడు ప్రజలు తమకుతామే, ఏర్పాటులుచేసుకోవలసిన సమయము వచ్చినది. విద్యావ్యాప్తికొరకై కృషిసల్పుటలేదని. ప్రభుత్వమును మాటిమాటికి నిందించుటవలన పాటు. హిందూస్థానములో, విద్యావ్యాప్తి ప్రజాసంఘములమూలముననే జరుగుచున్నది. ప్రభుత్వము సహాయముగానుండి, సాయముమాత్రమే చేయుచున్నది. లోకలు బోర్డులు, మ్యునిసిపాలిటీలు, ప్రయివేటు కమిటీలు, మిషనులు, సమాజములు, మొదలగు ప్రజాసంస్థలు, విద్యావ్యాప్తికై పాటుపడుచున్నవి. కాని ఈ రాష్ట్రములోని ప్రజలు నిద్రపోవుచుండుటకు కారణమా తెలియరాదు.

నిజాంరాష్ట్రములో ఆంధ్రులవద్దలు ధనములేక, పోలేదు. వీరి వద్దలు సంపాదనలున్నవి, భూములున్నవి. వ్యాపారముగలదు. కాని సంపాదన చేసినదానిని ఏమిచేయుచున్నదో దైవమునకే తెలియగలదు. న్యాయస్థానములకెక్కి- విచ్చలవిడిగా ఖర్చుబెట్టుదురు. లక్షలాది రూపాయలైన బంగారపు సొమ్ములు చేయించి, మోజుబరువుగా తమ స్త్రీలకు దిగవేయుదురు లక్షలకొలది రూపాయలు ఖర్చుబెట్టి పట్టణముగో భవనములు నిర్మింతురు, కాని విద్యావ్యాప్తికై తమ ఆదాయములో, రూపాయిలో, ఒకపైసయునకు వినాశమిచ్చురు. ఈ జాతిమందారము కావలెనన్న ఎప్పుడూహర్గ మవలంబించవలెనో, తెలియరాకున్నది. ప్రతికాలమైతే, వీరిలో విద్యాగంధము తూర్పుపడే అంతవరకు, పశువులవలె కాయకష్టముచేసి చెమటోడ్చి గంజి త్రాగి కాయము జీవించి కొంపగోడులేక, వీధులలో నివసించున్న బీద కూలీల సంఖ్యలో ఆంధ్రులే అగ్రసంఖ్యాకులను సత్యమును మాపువారు జేయజాలను

ప్రస్తుతము ఈ ఆంధ్రవిద్యాలయముకు కనీసము ఒక "లక్ష" రూపాయిలైనను కావలెను. ఈ మాత్రము మూలధనమైనను లేకున్న అనుకున్నంతపని జరుగజాలదు. ఇంతమాత్రముకూడనట్టి మహత్తరమైన విషయమునకు సాయముజేయకున్న మీరు ఆంధ్రులమని గర్వించి చెప్పుకొనుటకర్హత లేదు. మీరంత యిచ్చినను చాలనిదేయగును. ఆంధ్రనాయకులు, కార్యకర్తలు వెంటనే మేల్కొని శక్తివంచనలేకుండ ఈపాటిధనము కూడనే సమకూర్చుటకు పాటుపడవలెను.

ఈక్రింద ఆచనా ప్రకారము మొదటిసంవత్సరమునకు విరాళములు ప్రోగుజేయవలెను.

౧. సంస్థానములు, జాగీరులు, మక్తాలు	రు ౨౫౦౦౦
౨. దేశముఖులు, రైతులు	రు ౨౫౦౦౦
౩. వర్తకులు	రు ౨౫౦౦
౪. వకీళ్ళు, డాక్టర్లు మొదలగువారు	రు ౧౨౫౦౦౦
౫. ప్రభుత్వోద్యోగులు	రు ౬౨౫౦
౬. ఇతరులు	రు ౬౨౫౦

మొత్తము రు ౧౦౦౦౦౦

ఏతదర్థమై జేరివారు ఆమొత్తమును పూర్తి జేయగలందులకై మించించినవీ, తమ ప్రతిష్ఠలను పునరాలింపి నమ్ముచున్నాము.

వల్లూరు బసవరాజు
సంయుక్త కార్యదర్శి
ఆంధ్రవిద్యాలయము

భారతీయ స్వాతంత్ర్యానికి ఆస్ట్రేలియా కడుపు కుట్టు

భారత దేశానికి స్వాతంత్ర్యము యిచ్చే పక్షమునకు వచ్చేటప్పటికి తెల్లవారుకన్నీ తమకమ భేదభావాలనువదలి 'ఐక్యమూ తారన్న' విషయము మరొకమారు దృఢపడింది. ఆస్ట్రేలియా పార్లమెంటు ప్రతిపక్ష నాయకుడు సర్ కీత్ మార్డక్ అనే ఆయన ఒక వ్యాసములో యిట్లు వ్రాశాడు. 'ఇండియాకు అదినివేశ స్వాతంత్ర్యం యివ్వడంవల్ల' వారికి యున్యాయికి బయటికెట్టి అధికారముగూడా వారికే వస్తుంది. వారు యున్నామమిచ్చినచే ఏలో అస్వాతంత్ర్యం ప్రభుత్వాన్ని నెలకొల్పుతారు వారికే యితరప్రపంచానికి లాభదాయకముగ యుండదేమోకని పైయింకీమాకు పూర్తిస్వాతంత్ర్యమిస్తే ఆస్ట్రేలియా వారికేమీ అభ్యంతరము నే."

మొత్తముపైన ఇండియాకు పూర్తిస్వాతంత్ర్య మనచ్చినట్లయితే యూరప్, ఆసియా దక్షిణ ఆఫ్రికా ఆస్ట్రేలియాలమధ్య ఒక పెద్ద అవరోధము తెచ్చి పెట్టుకొన్నట్లే, అందువల్ల అన్నిరోట్లు ఆరిక నష్టము తగ్గిపోతుంది ఒకదేశముకు పూర్తిగా రాజ్యము నవ్వవము రేపే అయినా, మానవులకే అంతా మంచిదని చెప్పగలరోజులు కావు చూడండి యిది."

---

1 వ మహిళాసభ

నిజాంరాష్ట్ర ఆంధ్ర మహిళాసభ కార్యకారిణీ సమావేశము ... నాడు జరిగెను. సభయందు ఈ క్రింది విషయములు నిర్ణయింపబడెను

1వ మహిళాసభ జూలై నెల 1వ తేదీన హైదరాబాదు నగరములో జరుపబడును.

నగర సంఘముకు ఆధ్యక్షురాలి గారి ఆర్య సిద్ధాంత వర్గము తాత్కాలిక ఆహ్వాన సంఘముగా పనిచేయుచున్నది

మహిళా మహాసభ ఆధ్యక్షురాలి ఎన్నుకొనుటకు జిల్లాలలోని అన్ని మహిళా సంఘములను కోరుచున్నాము.

విడాకులకోర్టులో సంస్థానాధీశుడు

కాన్పూర్‌వాడ్ ఆయన, తనభార్యయగు పెని లోపెవిరా అనే ఆమెతో బార్యాదిసంస్థానపు రాజాగారు సంబంధంపెట్టుకొన్నారని న్యాయస్థానములో ఫిర్యాదుచేసి తాత్కాలికముగా డిక్రీపొందినారు, ఈ సందర్భములో రాజాగారు స్వయముగా కోర్టుకు హాజరుకావలెనని వచ్చినది

ప్రభుత్వ ఆహారశాఖ ప్రకటన

ఆహార దినుసులు పండించు రైతులకు తెలియజేయున దేమనగా: —

జొన్నలు, బియ్యము, ధాన్యము, బాజ్రా, గోధుమలు మొదలైన ఏదినుసులుకూడ ఒక జిల్లానుండి మరొకజిల్లాకు తాలూకాదారుగారి అనుమతిలేకుండా పంపించరాదు.

కులటుబుః – కులస్త్రీలు!

మదిగొండ మల్లికార్జునరావుగారు

అనంతం, అనంతం, అనంతం! ప్రపంచమంతా యీ అనంతంతోనే పరుగెత్తుతోంది! మనుషులే కాదు! పశువులు, పక్షులు కూడా ఆ అనంతం కావాలనే కోరిక ప్రతిప్రాణిలోనూ పుట్టుకతోనే సహజంగా కలుగుతుంది. కాని, ఒకొక్క వస్తువులో కొందరికి అనంతాన్ని చూస్తుంది. అది వారి వారి సంస్కారాన్ని బట్టి రుచులనుబట్టి మారుతూ ఉంటుంది.

మనకు అనందాన్నిచ్చే రంగురంగుల అందమైన పూలూ, తెల్లని వెన్నెలా, నిత్యనూతనమైన ప్రకాంత తరంగాలూ, పశువులకు కూడా ఆనందాన్ని యిస్తాయా? యిస్తాయో లేదో చెప్పలేము! కాని వసంతకాలంలో ఆ అరవిచ్చిన మల్లెపువ్వు, సన్నగా మెరిసే గాలి, నవ్వుముఖం చూపిస్తే ఆ గులాబి పువ్వు నీ మనస్సు కొంతమందికి ఆనందం! కొంతమందికి బాధ! [illegible] కాని ఆ బాధ అనందమూ కూడా ఏదో ఒక రకంగా హృదయంలోని ఏమూల లోనో ఏదో ఆనందంగా చూస్తూ ఉంది! సామాన్యంగా [illegible] అనేకమందికి ఆనందం కలుగుతుంది, కాని, కొంతమంది [illegible] మనస్సులో [illegible] సాధ్యం కాని ఒక బాధను అనుభవిస్తారు. ఇది కళారాధనలోని (Higher plane) లో కలిగే [illegible] మృదువుగా ఉండే యీ బాధ [illegible]

[illegible]

"ఫీల్" [illegible] (Feel) [illegible] ("Duty") [illegible] (Vice Versa) [illegible] (Duty) [illegible] (Object) [illegible] (Unconscious) [illegible] (Recreations) [illegible] (Moral-Values) [illegible]

[illegible]

కావలెను

హైదరాబాదు [illegible] "మెమోరియల్" స్కూలుకు మెట్రిక్యులేషన్ ప్యాసయిన ఒక ప్రధానోపాధ్యాయుడు [illegible] ఉపాధ్యాయుడు కావలెను [illegible] స్వయముగా వచ్చియీ క్రిందివారితో మాట్లాడవలయును.

డా॥ సత్యనారాయణ

[illegible] హైదరాబాదు - దక్కన్,

ముస్లింలను బెదిరించితే లీగు ఒప్పుకోదు

అమ్రావతి, [illegible]

ఇచ్చట ముస్లిం [illegible] సుమారు [illegible] వచ్చియుండిరి. [illegible] కాశ్మీర ముస్లింలు [illegible] అధీనములో యుండి [illegible] ముస్లింలీగ్ [illegible] ముస్లింలు [illegible] పెట్టబడినను, భయపెట్టబడినను, [illegible] ముస్లింలు [illegible] ప్రభుత్వము చేయుచుండరో అక్కడ [illegible] గలదు అనిరి

కాశ్మీరు సంస్థాన విషయమై మాట్లాడుచు యీ రాష్ట్రమునందు ముస్లిం మతములు [illegible]

ప్రకటన

౧౩౫౩ ఫ. అర్దిబెహిష్తు ౯వ తేదీ నంబరు ౫౧ గల ఆహారశాఖ ప్రకటనను అనుసరించి ఎవరిదగ్గర నైనను పదిమణుగులు కాని అంతకంటె ఎక్కువకాని ఆహారదినుసులు ఉన్నవో, గ్రామములలో పటేలు పట్వారీలకును; జిల్లాలలోను, తాలూకాలలోను తహసీల్దారులకును; హైదరాబాదు నగరములో కొత్వాలు సాహెబ్ గారు లేక వారిచే నియమింపబడిన ఉద్యోగికిగాని తెలియచేయవలెను కాని ఇప్పుడు హైదరాబాదు నగరమునకు సంబంధించి నంతవరకు ప్రజలకు తెలియజేయునదేమనగా ఆహారదినుసులు ౧౦ మణుగులు లేక అంతకంటె ఎక్కువగా తమదగ్గర నిలువఉన్నవారు కొత్వాల్ సాహెబుగారు లేక వారిచే నియమితులైన ఉద్యోగికి బదులు తమకు దగ్గరనున్న రాతబ్ బందీ ఆఫీసులో తెలియజేయవలెను. ఇదికాక ఒకసారి ఏదో ఒక ఆహారదినుసు ౫ మణుగులకంటె ఎక్కువ వచ్చినచో ౨౪ గంటలలో పున వ్రాతమూలకముగా తెలియజేయుట విధాయకము.

ఆహారదినుసులనగా బియ్యము, ధాన్యము, జొన్నలు, బాజ్రా, గోధుమలు, మొక్కజొన్న, సెనగలు, పప్పులు, చిన్న అపరాలు.

[illegible]] [illegible] ౧౯౪౪

మద్దూరి చిన్నయ్య దుకాణంలో ... ౧౯౪౪–౦ లిలువేగల గస్తులతీసికొని డబ్బుఇవ్వక యజమానిని కొట్టిన అమరుదీనాలీని పోలీసువారు అరెస్టుచేసినారు. అతను తల్లాలా ... ప్రదేశమునకు పోక ఒక నెల సెలవుతీసుకొన ప్రయత్నిస్తున్నాడు. ఒకనాడు రాత్రి చిన్నయ్య ... వెళ్ళి రాజీనామా ఇవ్వవలసినదని బెదరించగా అతను ప్రాణమునకుభయపడి ఇల్లువదలి ఎచ్చటికో వెళ్ళిపోయినాడు. అయిను పంచనామా చేసినాడు. ప్రతిరోజా ఒట్లలంగడులవారు సాయంత్రం గం॥ ౭ లకే అంగడులు మూసికొను చున్నారు.

ఇదేరీతిగా మొన్నసాయంత్రము గం॥ ౬ లకు సర్రాఫు బాలయ్య అంగడిలోచొరబడి యజమానిని కొట్టాడు. కారణమేమన ఒక బాకీదారునితో రు ౫౦/౦ ఏబదిరూపాయిలు వసూలుచేసుకరావలసినదని ఈ అరబ్బును చిన్నబాలయ్య పంపాడట. అతడు రూపాయిలు వసూలుచేసుకొని అన్నివాడుకున్నాడు. రూపాయిలు ఇవ్వవలసినదని కోరగా ఈగొడవ బయలుదేరినది. ఆరోరాత్రి బాలయ్య తనస్నేహితులతో మాటలాడుకొనుచుండ ఆదేఅరబ్బుఇంటిలోచొరబడుకుంట వచ్చాడట. ఈలాంటి ... జరుగుచున్నవి. ప్రభుత్వమువారు ... .

ఖమ్మం వార్తలు

(స్వ- వి)

ఖమ్మం జాతీయపక్ష కార్యాపముఖులలో నొకరగు శ్రీ కేశవరావుగారి వివాహము ఆదర్శ ఆశయములను సూచించుచున్నది–

౧౧ మే ఉదయం వారివివాహము ఖమ్మంలో జరిగినది. వివాహసమయమున మామగారు వరదక్షిణ ఒక పెద్ద మొత్తమును యీయ సమకట్టగా శ్రీ కేశవరావుగారు దానిని నిరాకరించిరి. తాము వరదక్షిణ గ్రహించనని ... చెప్పిరి. హరిజనసేవక సంఘము వైపునుండి ... కృష్ణమూర్తిగారు ... ప్రత్యేకముగా ... తమ ఆశీర్వాదములను ... కేశవరావుగారు యీసందర్భములో యీక్రింది సంస్థలకు విరాళములొసంగిరి–

ఆంధ్రబాలికా పాఠశాల ఖమ్మం		రూ ౫౦ లు
హరిజన సేవకసంఘము	...	... ౧౧...
విజ్ఞాన నికేతనము	...	... ౧౧...
విద్యార్థిసంఘము	...	... ౫ ...
జాతీయపక్షము	...	... ౧౫...
ఆర్యసమాజము	...	... ౫...
ఆర్యవైశ్యగ్రంథాలయముజగ్గయ్యపేట	...	౧౧...
భారతీయవైశ్య	బెజవాడ	... ౧౧...
దక్షిణహైశ్య	నెల్లూరు	... ౧౧...

వారికి ... కృష్ణమూర్తిగారు ... ఉపకారమునకు కృతజ్ఞతలు తెల్లడించిరి.

వరంగల్ సూబేదారుగారి ఔదార్యము

ప్రజాసంస్థలకు సహాయం

(స్వ- వి)

వరంగల్ సూబేదారుగారు తాము ... యితర కళతరణములతోపాటు హిందూప్రజాసంస్థలకు సహాయము చేయుటకు శ్రీమాడిరాజు ... రేశ్వరరావుగారికి ... రూపాయిలనొసంగిరి. ఖమ్మంమెట్టు ... సంఘము ... శ్రీ ... రావు ... సహాయము చేయుటకు దరఖాస్తులను పంపుకొనిరి,

---

ఆదర్శ వివాహము

... ౧౩౫౩ ఫసలీనాడు ... శ్రీయుత ... మండువ ... రేశ్వరరావుగారి జ్యేష్ఠపుత్రి ... వివాహము [ఆదర్శ వివాహము] ... గ్రామము ... కొండపల్లి గోపాలరావుగారి జ్యేష్ఠపుత్రుడగు చి॥ శేషగిరిరావు (ఆర్టిస్టు) హైదరాబాదులో ... సంపూర్ణ ... గృహమందు ... గారి ... వివాహము జరుపబడెను,

---

మీకు రాతబ్‌కార్డు దొరికిందా?

మీ బంధువులకు, పొరుగువారికి, స్నేహితులకు, ఇతరపరిచయులకు ఈ ప్రశ్న వేయండి. ఒకసారి దొరకకపోతే వెంటనే వెళ్ళి తెచ్చుకోవలసినదని సలహాయివ్వండి. ఎందుకనగా ౧౩౫౩ ఫ. తీర్ ౧౪ తేది అనగా ౧౯౪౪ మే ౧౯వ తేది శుక్రవారమునాడు రాతబ్‌బందీ (రేషనింగు) ప్రారంభమౌతుంది. ఈతారీఖు తర్వాత రాతబ్‌బందీ లేకుండా ఆహారదినుసులు దొరకవు.

హైదరాబాదునగరము రాతబ్‌బందీకి సంబంధించినంతవరకు ౯ భాగములు (హల్కాలు) గా విభజింపబడినది. ప్రతి భాగములోను ఒక రాతబ్‌బందీ ఆఫీసు ఉన్నది. ఈ ఆఫీసుల పత్తాలు ఇవి:

1. లింగంపల్లి (కీ. శే. నవాబ్ ముకర్రంజా దేవిడీ)
2. సోమాజిగూడెము (లియాఖత్ జంగ్ బహాదూర్ ఇంటియెదురుగా
3. చిరాగ్‌అలీగలీ (వెనుకటి రేడియోస్టేషను ఎదురుగా)
4. బారాదరీ గోషామహల్ (ఫ్రీమేసన్ లాజ్)
5. బీబీకా అలావా (బీనీసాహెబుబంగ్లా)
6. దూద్‌బావులీకా దర్వాజా (లలితాప్రసాదుగారి యిల్లు)
7. మొగల్పురా (కీ. శే. ఇస్తెఖాబ్‌జంగుగారి దేవిడీ)
8. ఖిలా మొహమ్మదునగరు (కర్నల్ సయ్యద్ గౌస్ అబూతాలిబ్ గారి యిల్లు)
9. లాలాగూడా (శ్రీ సమ్సుమ్సుద్దీన్ హైదరీగారి యిల్లు)

రాతబ్‌కార్డు మీ హల్కాయొక్క ఏరాతబ్ దుకాణములోనైనా ౧౩౫౩ ఫ. తీరు ౧౩ వ తారీఖు (౧౯౪౪ మే ౧౮వ తేదీ) గురువారం లోపుగా రిజిస్టరు చేయించుకోండి.

నిజాం రాష్ట్రం

నా యోజనక శ్రీ
శ్రీ మందుముల రామచంద్రరావుగారు
దేవులపల్లి రామానుజరావు బి.ఏ.

సమన్వయము, సామరస్యము, సమాధానపర్తి యీ మూడుగుణములే శ్రీ రామచంద్రరావుగారి సంక్షిప్తస్వరూపము తోణకుటకుండు నిండుగుండ రామచంద్రరావుగారు; శాంతగంభీర స్వభావమాయనది

ఉపన్యాసకీరమందు, వాదవేదికయందు ఆయన ప్రసిద్ధిగాంచలేదు. విద్యాధికి; రచయితగా ఆయన ప్రఖ్యాతిగాంచలేదు. అర్థశాస్త్రి రాజకీయ శాస్త్రిమలంటాయన పండితుడనుటకు నిదర్శనములు లేవు. సాహిత్యప్రపంచమున ఆయనయొక్క స్థానము సంపాదించుకొనలేదు. కాని ఈగుణము లన్నింటిని కలవారికన్నను ఎక్కువ దేశసేవ యొనరించినవ్యక్తి రామచంద్రరావుగారు. మౌనముగా తమయాదర్శముల కనుకూలముగా ప్రజాసేవ యొనరించుచున్న వ్యక్తి రామచంద్రరావుగారు, కొందరు పెద్దలవలె సంకుచితముగా స్త్రీయతత్వమునకు ప్రాముఖ్యము నొసగక తెలిపోని విభేదములను కల్పించని విశాలహృదయుడు రామచంద్రరావుగారు,

ఒకప్పుడు ఆయన సుప్రసిద్ధన్యాయవాది కాని త్యాగసమయమున, పెద్దలౌకికలాభములను గూర్చి జమాఖర్చులు చేయునప్పుడు, యేమాత్రమును యోచింపక తవవృత్తిని విసర్జించి క్రియాంగణమున గుమికిన ధీరుడు రామచంద్రరావుగారు. ఆయన యువకనాయకులలో వృద్ధుడు, వృద్ధనాయకులలో యువకుడు!

ఇటీవల యొకరన్నట్లు నిజముగా రామలక్ష్మణులు మందుముల సోదరులు. వారు సౌభ్రాతృత్వమునకు ... నరసింగరావుగారాయనను ... రామచంద్రరావుగారు ... సోదరుడు ... కర్తవ్యమును ... సహకారమనుదు ... The one completes the other and is completed by the other అను పలుకులు ...

అనుకరణ మాత్రమేకాక, ... రామచంద్రరావుగారు. దేశ కాల పాత్రముల ననుసరించవలయుననువారు రామచంద్రరావుగారు, ... హిందూదేశము ... రామచంద్రరావుగారు ... రామచంద్రరావుగారు. ... రామచంద్రరావుగారు. ప్రజాహిత్యము ... నాయకుడు రామచంద్రరావుగారు. రాజకీయములను నియమనిష్ఠలతో ... రామచంద్రరావుగారు. ... రామచంద్రరావుగారు.

రహ్మాంకుర విటీను సహాయం

అండికా మే ౧౦

ప్రధానమంత్రి ... రహ్మాను ... అమెరికా ... వున్నప్పటికిని ... రహ్మానునకు ... యంత్రములు, ... సప్లయి చేసినారు.

ఎంత్రాంత్రి

... లెప్రసీకుష్టుకు ...

H.O. ... లక్ష్మీ & కో

R.S. 9-21 ... బజారు

... సికింద్రాబాదు

సాధ్యమైనంత శీఘ్రం

సభ సమావేశము

... లో ... సభ సమావేశము జరిగెను. ... శ్రీ కొండా వెంకట రంగారెడ్డిగారు ... తీర్మానములు ...

కార్యదర్శియగు ... రెడ్డిగారు ... ప్రజానీకము ... తీర్మానమును ...

కోశాధ్యక్షులగు శ్రీ ... రెడ్డిగారిచే ... శ్రీ మా. రామచంద్రరావుగారు ... ప్రతిపాదించిరి.

"హైదరాబాదు పట్టణములో స్థాపింపబడిన ఆ ... విశ్వవిద్యాలయము ... ఆంధ్రవిద్యార్థులకు ... ఆంధ్రభాషకు ... తీర్మానించుచున్నారు"

... రామచంద్రరావుగారు ... తీర్మానము ...

౩ దశకములు ... కార్యనిర్వాహక ... సభ్యులు ...

శ్రీ పండిట్ జవహర్లాల్ నెహ్రూ ... ప్రజలకు ... భారతప్రభుత్వము ...

౪ ... ఆంధ్రమహాసభ ఆహ్వాన ... నల్లగొండజిల్లాలో ... సంఘము ... ఆమోదించెను.

౬ ... సంవత్సరపు ... ఆమోదించబడినది.

౭ ఎన్నికల ... నల్లగొండ ... కమిటీ ... ప్రతిపాదించిరి ... తీర్మానము ...

కార్యనిర్వాహకులు శ్రీ ... జాతీయ ... ప్రజా ... తెలిపెను.

... కార్యదర్శి, ఆంధ్రమహాసభ ... తెలిపిరి, ... సమాప్తమైనది.

ఆంధ్రమహాసభ | ... రామచంద్రరావు ... రెడ్డి ... కార్యదర్శులు

మైసూరులో ముష్కర్మము

మైసూరులోని సంస్థానములో ... గ్రామములలో ... సర్కారు ... నారు.

...

మైసూరులోని ... ప్రారంభించినారు ...

...

మైసూరు సంస్థాన ...

'క్విట్ ఇండియా' ప్రకటిస్తున్నారు ...

పూనా, మే ౧౦

"క్విటు ఇండియా" అంటే "ఇండియా నుండి వెడలిపొండి" అని ... దేశమునుండి ... రాజకీయులు ...

మహాత్మా వైద్యా ఆపీసు

...

...

స్వాతంత్ర్య ... సినిమా ... కలకత్తా ... బొంబాయి ...

గోలకొండ

Golkonda Patrika

Published on every Monday and Thursday· Hyderabad-Dn·

Vol. 19 —

18—5—1944

రెడ్డిహాస్టలు రజతోత్సవము

[illegible]

ఆంధ్రమహాసభ

కార్యనిర్వాహకసభ సమావేశము

[illegible]

హైదరాబాద్ రాజ్యము

పత్రికలో ఇటీవల హైదరాబాదులోని [illegible] మహోత్సవానికి వచ్చియుండిన [illegible] గారు [illegible] హిందీపత్రికయగు [illegible] పత్రికలో [illegible] వాడు ఇట్లు వ్రాసినారు.

[illegible] రాజ్య చరిత్ర విచిత్రమైనది. [illegible] బుద్ధిమత్తను [illegible] మారు ఇంగ్లీషువారి అవలంబనం పొందినారు [illegible]

[illegible]

[illegible] Hyderabad-Dn. Editor M. Pratapa Reddy, B.A. [illegible]